

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul privind aprobarea metodologiei cu privire la amplasarea, instalarea și demontarea centralelor electrice fotovoltaice.

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Metodologiei cu privire la amplasarea, instalarea și demontarea centralelor electrice fotovoltaice, a fost elaborat de către Ministerul Energiei, cu suportul proiectului GIZ Moldova, proiectul E4M.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Prezentul proiect a fost elaborat în scopul respectării art.6 alin. (1) lit. e) și art. 24 din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (<i>în continuare – Legea SER</i>). Potrivit Art. 6 alin. (1) lit. e), drept obiectiv al politicii de stat în domeniul energiei din surse regenerabile, o prioritate o reprezintă asigurarea securității, sănătății și protecției muncii în procesul de producere a energiei din surse regenerabile, pe întreg lanțul lucrativ până la darea în exploatare. Totodată, art. 24 din Legea SER în corelare cu prevederile art. 27 al Codului Funciar nr. 22/2024, impune elaborarea unor cerințe tehnice, și, după caz, documente normativ și normativ-tehnice privind echipamentele și sistemele care produc energie din surse regenerabile, iar mențiunea din art. 27 al Codului Funciar, prevede că organul central de specialitate al statului care asigură elaborarea și promovarea surselor de energie regenerabilă, va elabora un set de norme pentru sistemele fotovoltaice solare amplasate pe terenuri, în speță cele cu destinația agricolă. De asemenea, proiectul vine, de asemenea, ca răspuns la deficiențele și neclaritățile legislative existente în domeniu, semnalate atât de autoritățile publice, cât și de investitori și petiționari, în special în ceea ce privește amplasarea centralelor fotovoltaice pe terenurile cu destinație agricolă.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Conform scenariului cu măsuri adiționale prevăzut în Planul Național Integrat privind Energia și Clima, pentru a atinge obiectivul general de 27% privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie către anul 2030 și obiectivului specific de a atinge 30% pondere a energiei electrice din surse regenerabile în consumul final brut de energiei electrice, în anul 2030, sunt necesare de a avea operaționale (puse în funcțiune și să genereze) cel puțin următoarele capacități de generare a energiei electrice, după cum urmează: • 560 MW – instalații solare fotovoltaice; • 390 MW – parcuri eoliene; • 75 MW – sisteme de stocare în baterii; • 10 MW – instalații de biogaz; • 16.2 – instalații hidro. Conform informației publicate de Centrul Național pentru Energie Durabilă, la data de 30 iunie 2025 capacitatea totală instalată a unităților de generare a energiei din surse regenerabile, a atins cifra de 784,09 MW. Dintre care 545,61 MW sunt centrale electrice fotovoltaice, ceea ce reprezintă o maturitate a pieței, dar și un interes sporit din partea investitorilor.

Adițional, putem menționa și interesul la fel de accentuat în continuare a potențialilor investitori în parcuri PV. Aceasta o demonstrează și avizele de racordare eliberate la rețeaua operatorului sistemului de transport în valoare de cca **550 MW** dar și cca **600 MW** care se află în lista de așteptare, [conform informațiilor disponibile pe site-ul oficial al „Î.S. Moldelectrica”](#).

În imaginea de mai jos este prezentată repartizarea capacităților instalate SER pe tehnologie și mecanisme de sprijin.

Capacități existente de producere a energiei electrice din E-SER la finele lunii iulie 2025, MW*						
	Producători eligibili		Piața liberă	Contorizare Netă	Facturare Netă	Total
	Legea 160- XVI/2007	Legea 10/2016/ Tarif fix				
PV	0,59	139,62	241,38	115,31	48,71	545,61
Eolian	27,23	0	187,35	0	0	214,58
Biogaz	5,17	1,99	0	0	0	7,16
Hidro	0,25	0	16,50	0	0	16,75
Total	33,24	141,61	445,23	115,31	48,71	784,09

Figura 1. Capacități existente de producere a energiei electrice la finele lunii iulie 2025, [MW]

Sursa: [Centrul Național pentru Energie Durabilă](#)

Conform informațiilor de mai sus, capacitatea instalată de panouri fotovoltaice se apropie deja de capacitatea estimată în PNIEC de 560 MW, necesară pentru a atinge obiectivul specific de 30% energie electrică din surse regenerabile către anul 2030.

Din estimările efectuate de către Centrul Național pentru Energie Durabilă, capacitățile de generare din surse regenerabile instalate la moment ar putea genera peste 24% din consumul de energie electrică din anul 2025.

Evoluția anuală a capacităților instalate de surse de energie regenerabilă este prezentată în Figura 2, care confirmă o creștere considerabilă a interesului subiecților economiei naționale în producerea și consumul energiei din surse regenerabile.

Conform estimărilor Ministerului Energiei al Republicii Moldova, capacitatea totală instalată de centrale electrice fotovoltaice din Republica Moldova (**545,61 MW**) se distribuie astfel:

- Pentru mecanismele de sprijin dedicate acoperirii consumului propriu, facturare netă și contorizare netă: **123 MW** sunt instalați pe acoperișuri/clădiri, iar **aproximativ 41 MW** sunt instalați pe terenuri.
- În cadrul mecanismului de sprijin cu tarif fix, din cota totală alocată conform Hotărârii Guvernului nr. 401/2021 (valabilă până la 31 decembrie 2025): din cei **140 MW** alocați, **circa 20 MW** au fost instalați pe clădiri, iar **120 MW** la sol.
- Restul de **241 MW**, atribuiți investitorilor de pe piața liberă, au fost montați predominant la sol.

Majoritatea capacităților fotovoltaice instalate pe piața liberă și în cadrul mecanismului de tarif fix sunt realizate la sol, în timp ce pentru acoperirea consumului propriu (contorizare netă și facturare netă) tendința predominantă este instalarea pe acoperișuri. Aceasta evidențiază o diversificare a modului de

implementare, adaptată nevoilor specifice ale investitorilor și consumatorilor finali.

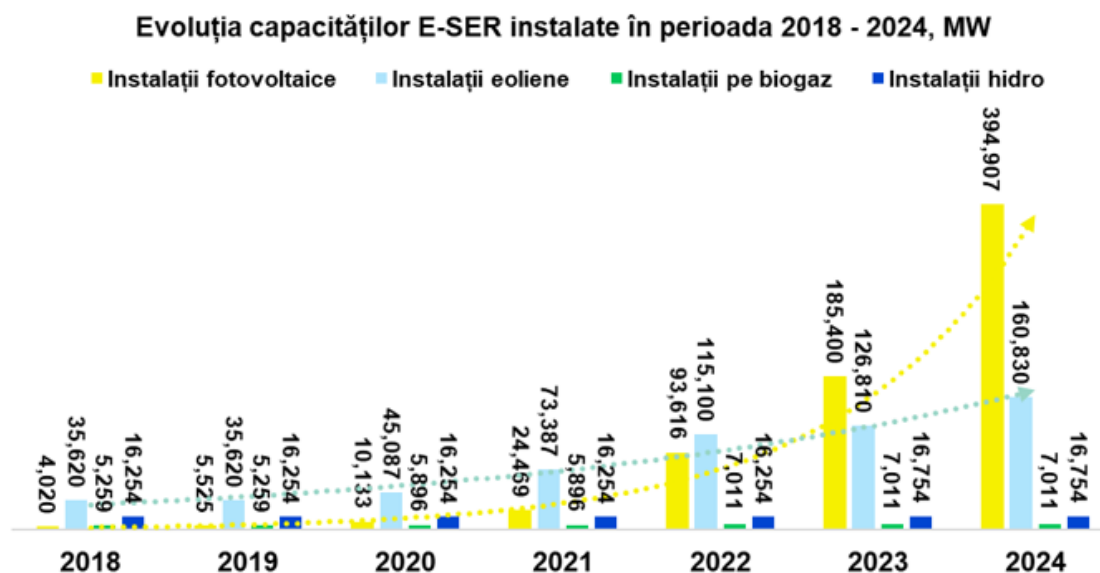

Figura 2. Evoluția capacităților E-SER instalate în perioada 2018 - 2024, MW

Deficiențe și Lacune Normative care Impun Intervenția

Prin prezentul proiect, se dorește acoperirea unui spectru mai larg privind instalarea sistemelor fotovoltaice pentru proiectarea, instalarea, exploatarea și dezafectarea sistemelor fotovoltaice utilizate pentru producerea energiei electrice pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent de capacitatea instalată, de tipul amplasamentului sau regimul de exploatare, în speță sisteme montate la sol, cu structuri fixe sau cu trackere solare, sisteme fotovoltaice instalate pe acoperișuri, indiferent de tipul clădirii, sisteme fotovoltaice plutitoare, amplasate pe bazine artificiale, lacuri sau alte suprafețe de apă, sisteme fotovoltaice integrate în clădiri (BIPV), inclusiv fațade, acoperișuri și elemente structurale active, sisteme hibride ce combină panouri fotovoltaice cu alte surse regenerabile de energie, în măsura în care componenta PV este predominantă.

În prezent, cadrul normativ național reglementează în mod general promovarea și utilizarea energiei din surse regenerabile prin Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și prin Codul Funciar nr. 22/2024, însă nu există o metodologie unitară și detaliată privind amplasarea, instalarea și demontarea centralelor electrice fotovoltaice.

Deși legislația prevede obligația elaborării unor norme tehnice și de siguranță aplicabile sistemelor de producere a energiei din surse regenerabile dedicate, fără a se limita celor amplasate pe terenuri agricole, în practică se constată:

- lipsa unor cerințe clare și uniforme privind procedurile de amplasare și instalare a centralelor fotovoltaice, inclusiv condițiile specifice pentru terenurile cu destinație agricolă;
- deficiențe în reglementarea etapelor de autorizare și de demontare a centralelor electrice fotovoltaice, ceea ce generează incertitudine pentru autoritățile publice locale și pentru investitori;
- neconcordanțe între legislația primară și cadrul secundar, ceea ce face dificilă aplicarea uniformă a normelor la nivel național;

La nivel național, urmare a solicitărilor parvenite din partea autorităților publice, cetățenilor, asociațiile de

investitori și organizațiile profesionale din domeniu au evidențiat necesitatea adoptării unei metodologii unitare, care să asigure:

- claritate în procesul de amplasare a centralelor fotovoltaice;
- respectarea cerințelor de protecție a mediului și a terenurilor agricole;
- stabilirea responsabilităților privind demontarea instalațiilor la finalul ciclului de viață;
- predictibilitate și transparență pentru investitori și autorități.

Prin urmare, deficiențele legislative identificate impun elaborarea prezentei metodologii, care va crea un cadru normativ secundar coerent, în concordanță cu legislația primară și cu angajamentele Republicii Moldova privind tranziția energetică și integrarea în piața europeană a energiei.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Aprobarea prezentului proiect are drept obiectiv instituirea unui cadru normativ secundar clar și unitar privind amplasarea, instalarea și demontarea centralelor electrice fotovoltaice. Prin implementarea acestuia se urmărește eliminarea lacunelor și incertitudinilor existente în legislația actuală, asigurarea utilizării raționale a terenurilor, precum și reglementarea instalării centralelor pe acoperișuri și în clădiri, inclusiv sub forma unor sisteme integrate în fațade, acoperișuri și elemente structurale active. Totodată, proiectul reglementează și instalarea centralelor fotovoltaice plutitoare, amplasate pe bazine de apă, contribuind astfel la diversificarea soluțiilor tehnologice și la utilizarea eficientă a spațiului disponibil. În paralel, se urmărește creșterea nivelului de securitate, sănătate și protecție a muncii pe întreg ciclul de viață al centralelor fotovoltaice, de la proiectare și instalare până la exploatare și demontare, indiferent de capacitatea instalată, de tipul amplasamentului sau regimul de exploatare.

Astfel, în concordanță cu prevederile art. 27 al Codului Funciar nr. 22/2021, subliniază că organul central de specialitate care asigură elaborarea și promovarea surselor de energie regenerabilă, va elabora un set de norme pentru sistemele fotovoltaice solare amplasate pe terenuri, în speță cele cu destinația agricolă și anume modalitatea privind fixarea acestora la sol – fără a afecta proprietățile și structura solului. Adicional, în scopul fundamentării proiectului, prezenta metodologie va conține și prevederi pentru instalarea, exploatarea și dezafectarea centralelor electrice fotovoltaice:

- montate la sol, cu structuri fixe (unghi de înclinare constant) sau cu trackere solare (single-axis sau dual-axis);
- instalate pe acoperișuri, indiferent de tipul construcției (rezidențiale, industriale, comerciale sau publice);
- plutitoare, amplasate pe bazine artificiale, lacuri sau alte suprafețe de apă;
- sisteme fotovoltaice integrate în clădiri (BIPV), inclusiv fațade, acoperișuri și elemente structurale active;
- sisteme hibride ce combină panouri fotovoltaice cu alte surse regenerabile de energie, în măsura în care componenta PV este predominantă.

Prezenta Metodologie, are drept scop principal asigurarea dezvoltării durabile a sectorului energiei regenerabile prin implementarea unor cerințe tehnice unitare cu titlul de recomandare, menit să garanteze:

- 2.1 siguranța și fiabilitatea centralelor electrice fotovoltaice;
- 2.2 eficiența energetică și maximizarea randamentului centralelor electrice fotovoltaice;
- 2.3 protejarea mediului și utilizarea rațională a resurselor naturale;

2.4 integrarea centralelor electrice fotovoltaice la Sistemul Electroenergetic Național.

Proiectul are o formă tehnică și este destinat proiectanților și dezvoltatorilor de centrale electrice fotovoltaice; autorităților publice locale și centrale cu competențe în domeniu; operatorilor de sistem de energie electrică; investitorilor, proprietarilor de terenuri și clădiri; părților implicate în procesul de planificare, autorizare, instalare și exploatare a centralelor electrice fotovoltaice și se va aplica pentru centralele electrice fotovoltaice on-grid, racordate direct sau indirect la rețeaua electrică de distribuție și de transport, cu injectare totală sau parțială a energiei electrice cât și pentru centrale electrice fotovoltaice autonome, independente, utilizate pentru autoconsum, stocare sau alimentarea zonelor izolate care nu sunt racordate la rețeaua electrică.

Conform capitolului privind *cerințele obligatorii generale pentru centralele electrice PV* al proiectului, distingem cerințele generale care guvernează toate etapele ciclului de viață al centralelor electrice fotovoltaice, de la proiectare și instalare până la exploatare și dezafectare. Aceste cerințe reflectă un set de principii fundamentale menite să asigure siguranța, performanța, durabilitatea și protecția mediului. În primul rând, siguranța structurală și electrică constituie un element central, astfel încât toate componentele centralei să funcționeze în condiții de securitate pe întreaga durată de viață, prevenind riscurile de incendiu, electrocutare sau deteriorări mecanice. În paralel, proiectele trebuie să optimizeze producția de energie și să asigure performanțe ridicate, adaptate la condițiile climatice și tehnologice specifice Republicii Moldova.

Durabilitatea și fiabilitatea echipamentelor reprezintă un alt principiu esențial, acestea fiind certificate conform standardelor internaționale și dimensionate corespunzător condițiilor locale de mediu. Protecția mediului este integrată în toate etapele proiectului, pentru a minimiza impactul asupra solului, apei, biodiversității și peisajului. În același timp, conformitatea normativă obligă respectarea legislației naționale și europene aplicabile, a reglementărilor tehnice și a standardelor de siguranță, inclusiv cele emise de ANRE și reglementările de urbanism dar și cerințele de mediu în concordanță cu prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

Totodată, Metodologia vine cu un set de cerințe constructive și tehnice - proiectarea și execuția structurilor de susținere pentru instalațiile fotovoltaice trebuie să asigure siguranța mecanică, durabilitatea și fiabilitatea pe întreaga durată de viață a sistemului, descriind și făcând referință directă la sarcinile climatice, materialele utilizate în construcția centralei recomandate dar și criterii de durabilitate și fiabilitate.

Adițional, cu titlu de recomandare, a fost introdusă o secțiune privind stabilirea unghiului optim de înclinare dar și distanța recomandată între rânduri astfel încât să se maximizeze producția anuală de energie și să se minimizeze pierderile prin umbrire, respectând în același timp cerințele de siguranță structurală și de integrare urbanistică – ceea ce va genera beneficii economice investitorului dar și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Aceste cerințe fiind destinate pentru toate tipurile de centrale descrise în prezenta metodologie.

În aceeași ordine de idei, metodologia este completată cu o secțiune nouă privind dezafectarea centralei fotovoltaice și condiții de restaurare a solului la finalul duratei de viață sau în cazul încetării definitive a activității - toate componentele centralelor electrice fotovoltaice (module, structuri metalice, cabluri, echipamente electrice, drumuri tehnologice, platforme) fiind necesar de a fi demontate complet și îndepărtate de pe amplasament.

Amplasamentul trebuie readus la starea inițială sau la o stare compatibilă cu destinația prevăzută prin documentele urbanistice și legislația în vigoare, inclusiv:

- demontarea completă a fundațiilor și elementelor de ancorare;
- îndepărtarea cablurilor îngropate, acolo unde este cazul;
- refacerea stratului fertil al solului, dacă acesta a fost afectat;
- nivelarea și pregătirea terenului pentru utilizările ulterioare.

Rezultatele scontate prin adoptarea și implementarea metodologiei sunt:

- creșterea gradului de siguranță structurală și electrică a centralelor, reducând riscurile de incendiu,

electrocutare sau deteriorări mecanice; • optimizarea randamentului energetic al centralelor, printr-o mai bună adaptare a proiectării la condițiile climatice și tehnologice din Republica Moldova, cu o creștere estimată a producției medii anuale cu 5–10%; • diminuarea emisiilor de gaze cu efect de seră, prin valorificarea energiei solare și reducerea dependenței de resurse energetice convenționale; • crearea unei baze unitare de referință pentru proiectanți, dezvoltatori, autorități publice, operatori de sistem și investitori, care să simplifice procesul de planificare, autorizare, instalare, exploatare și dezafectare. Astfel, proiectul reprezintă un instrument esențial pentru dezvoltarea durabilă a sectorului energiei regenerabile, contribuind la consolidarea securității energetice a Republicii Moldova și la atingerea obiectivelor naționale și europene privind tranziția verde.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
În procesul de elaborare a proiectului au fost examinate mai multe opțiuni alternative pentru soluționarea problemei identificate, însă acestea nu au fost considerate suficiente sau eficiente pentru atingerea obiectivelor propuse: – Menținerea cadrului normativ actual, fără intervenții suplimentare. Această opțiune presupune aplicarea în continuare a legislației generale în domeniul construcțiilor și energiei, fără elaborarea unei metodologii distincte pentru amplasarea, instalarea și demontarea centralelor fotovoltaice. Riscul principal constă în perpetuarea lacunelor existente, generând interpretări diferite, proceduri neuniforme la nivel local și național, precum și bariere în dezvoltarea proiectelor de energie regenerabilă. – Campanii de informare și educare a actorilor implicați. Această măsură, deși utilă, nu ar fi suficientă pentru a substitui lipsa unui cadru normativ clar și obligatoriu. Informarea poate contribui la creșterea gradului de conștientizare, dar nu poate asigura respectarea unor reguli uniforme, fiind lipsită de caracter coercitiv. – Aplicarea de stimulente economice sau mecanisme voluntare. Deși ar putea încuraja instalarea centralelor fotovoltaice, această soluție nu ar rezolva aspectele tehnice și procedurale referitoare la amplasare, instalare și demontare. În lipsa unor reguli clare, investițiile ar continua să se confrunte cu incertitudini juridice și administrative. – Implementarea mai riguroasă a legislației existente. Această opțiune ar presupune intensificarea controalelor și verificărilor de către autoritățile competente, însă cadrul legal actual nu oferă suficiente instrumente pentru a reglementa în mod uniform particularitățile diferitelor tipuri de centrale (terestre, pe acoperișuri, integrate în clădiri sau plutitoare). Prin urmare, efectul ar fi limitat. Având în vedere analiza de mai sus, s-a constatat că doar elaborarea și aprobarea unei metodologii unice și detaliate reprezintă soluția viabilă, întrucât aceasta va oferi claritate normativă, va reduce riscurile juridice și economice pentru investitori și va asigura o implementare coerentă și uniformă la nivel național.
4. Analiza impactului de reglementare 4.1. Impactul asupra sectorului public
Adoptarea metodologiei de amplasare, instalare și demontare a centralelor electrice fotovoltaice va avea un impact pozitiv și direct asupra sectorului public, în special asupra instituțiilor responsabile de elaborarea, coordonarea și implementarea politicilor în domeniul energiei regenerabile. Pe termen scurt, aceasta va asigura claritate și uniformitate în aplicarea cadrului normativ, reducând sarcina administrativă generată de lipsa unor reguli clare și de interpretările divergente. Instituțiile publice vor dispune de un

instrument normativ concret care va ghida procesul de autorizare, control și monitorizare, ceea ce va contribui la eficientizarea activității acestora și la creșterea transparenței actului decizional.

Pe termen mediu, metodologia va consolida capacitatea administrației publice de a gestiona într-un mod coerent dezvoltarea proiectelor fotovoltaice, evitând suprapunerile de competențe și conflictele interinstituționale. Implementarea unui cadru normativ unitar va sprijini cooperarea între ministere, autorități de reglementare, autorități locale și alte instituții cu responsabilități conexe, asigurând o mai bună coordonare interinstituțională și reducerea timpului de procesare a documentațiilor. Totodată, instituțiile vor beneficia de un instrument de lucru mai eficient pentru evaluarea impactului asupra mediului, verificarea conformității tehnice și aplicarea normelor de urbanism.

Pe termen lung, metodologia va contribui la consolidarea capacității instituționale a sectorului public de a sprijini tranziția energetică și atingerea obiectivelor naționale privind energia regenerabilă și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Prin implementarea acesteia se vor evita blocajele administrative, se va reduce riscul de litigii și se va promova stabilitatea cadrului normativ, ceea ce va crea premise pentru atragerea de investiții private și pentru o mai bună utilizare a resurselor publice. În concluzie, adoptarea proiectului nu implică restructurări instituționale majore, ci optimizează funcționarea cadrului existent, oferind claritate, coerență și eficiență în activitatea autorităților publice și consolidând rolul acestora în procesul de reglementare și supraveghere a sectorului energetic.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Adoptarea metodologiei de amplasare, instalare și demontare a centralelor electrice fotovoltaice nu generează costuri suplimentare semnificative asupra bugetului public național, întrucât implementarea acesteia se realizează prin utilizarea resurselor instituționale existente. Ministerul Energiei și alte autorități competente vor aplica prevederile metodologiei în limitele atribuțiilor și responsabilităților legale deja stabilite, fără a necesita alocarea de resurse suplimentare pentru personal sau infrastructură administrativă.

Pe termen mediu și lung, metodologia are potențialul de a genera economii indirecte la nivelul bugetului public prin reducerea costurilor asociate cu soluționarea litigiilor, corectarea proiectelor implementate neconform și gestionarea deficiențelor rezultate din lipsa unui cadru normativ unitar.

Nu necesită suport financiar din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Adoptarea metodologiei privind amplasarea, instalarea și demontarea centralelor electrice fotovoltaice are un impact semnificativ asupra sectorului privat, în special asupra companiilor implicate în dezvoltarea, proiectarea, construcția, exploatarea și mentenanța centralelor fotovoltaice. Prin introducerea unui cadru normativ clar și unitar, proiectul contribuie la crearea unui climat de afaceri mai predictibil, reducerea riscurilor juridice și investiționale și facilitarea accesului la finanțări pentru proiectele din domeniul energiei regenerabile.

Pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), metodologia va genera costuri de conformare limitate, în special legate de necesitatea respectării cerințelor tehnice, de documentare și raportare. Totodată, aceste costuri sunt justificate prin avantajele rezultate: reducerea incertitudinii în procesul de autorizare, evitarea erorilor de proiectare, creșterea credibilității în fața investitorilor și instituțiilor de finanțare. IMM-urile vor beneficia de un cadru de reguli standardizate, care le oferă șanse mai mari de integrare în lanțurile valorice din domeniul fotovoltaic și de dezvoltare a unor afaceri competitive pe piața locală și regională.

Pentru întreprinderile mari, impactul se reflectă în consolidarea standardelor de calitate și siguranță, ceea ce poate atrage costuri administrative și de conformare mai ridicate, dar în același timp sporește încrederea

investitorilor și partenerilor comerciali. De asemenea, implementarea metodologiei reduce riscul întârzierilor în implementarea proiectelor și al eventualelor litigii cauzate de neconcordanțe legislative sau de lipsa unor norme clare.

La nivel de concurență, adoptarea metodologiei favorizează un mediu competitiv echitabil, întrucât toți dezvoltatorii, indiferent de mărime sau experiență, trebuie să respecte aceleași cerințe tehnice și normative. Aceasta previne apariția practicilor neloiale și a proiectelor realizate cu standarde reduse de calitate, ceea ce, în final, contribuie la profesionalizarea pieței și creșterea încrederii consumatorilor și investitorilor.

Regional, metodologia are potențialul de a stimula investițiile în zone rurale și mai puțin dezvoltate, prin valorificarea terenurilor și a suprafețelor disponibile pentru instalarea centralelor fotovoltaice. Astfel, se generează locuri de muncă și oportunități economice locale, cu impact pozitiv asupra dezvoltării regionale.

În concluzie, impactul asupra sectorului privat este în ansamblu pozitiv: deși pot apărea costuri administrative și de conformare, acestea sunt compensate de beneficiile economice, juridice și investiționale pe termen mediu și lung, prin crearea unui cadru normativ stabil, transparent și favorabil dezvoltării durabile a pieței energiei regenerabile.

4.4. Impactul social

Adoptarea metodologiei privind amplasarea, instalarea și demontarea centralelor electrice fotovoltaice are un impact social semnificativ, generând efecte pozitive asupra mai multor grupuri demografice și sociale, atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu și lung. În primul rând, proiectul contribuie la crearea de noi locuri de muncă în domenii precum proiectare, construcție, exploatare, mentenanță și reciclarea echipamentelor, ceea ce stimulează gradul de ocupare a forței de muncă, în special în zonele rurale și mai puțin dezvoltate. Aceste locuri de muncă vor necesita atât muncă calificată (ingineri, electricieni, tehnicieni), cât și muncă necalificată, facilitând integrarea unui spectru larg de persoane pe piața muncii.

Un alt aspect esențial îl constituie sănătatea și securitatea în muncă. Prin introducerea unor cerințe normative clare privind siguranța structurală, protecția împotriva incendiilor și riscurilor electrice, metodologia contribuie la reducerea riscurilor de accidente de muncă și la crearea unui mediu profesional mai sigur, atât pentru lucrători, cât și pentru comunitățile din proximitatea proiectelor.

Metodologia nu generează riscuri de discriminare pe criterii de gen, vârstă, etnie sau altă natură, dimpotrivă, implementarea acesteia poate contribui la promovarea egalității de șanse prin crearea de oportunități profesionale egale pentru femei și bărbați, pentru tineri și pentru persoanele cu experiență profesională. Totodată, dezvoltarea sectorului energiei regenerabile și a infrastructurii aferente creează premise pentru formarea profesională și educația tinerilor în domenii tehnice moderne, susținând tranziția către o economie bazată pe cunoștințe și inovație.

4.5. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.6. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.7. . Impactul asupra mediului

Adoptarea metodologiei privind amplasarea, instalarea și demontarea centralelor electrice fotovoltaice are un impact major asupra mediului, cu predominanță pozitivă, dar și cu necesitatea gestionării atente a unor efecte secundare. Pe termen scurt, implementarea proiectelor fotovoltaice poate genera un impact localizat asupra mediului prin ocuparea terenurilor, lucrări de construcție, generarea de deșeuri de construcții și posibile deranjamente temporare asupra solului, apei și biodiversității. Totuși, aceste efecte sunt temporare și pot fi reduse prin respectarea normelor tehnice și de protecție a mediului, prevăzute expres în metodologie.

Pe termen mediu și lung, efectele pozitive devin predominante. Utilizarea energiei solare reduce dependența de resurse neregenerabile (carbune, gaze naturale, produse petroliere) și contribuie la diminuarea emisiilor de gaze cu efect de seră, sprijinind astfel obiectivele Republicii Moldova privind neutralitatea climatică și angajamentele asumate prin Acordul de la Paris. În același timp, energia fotovoltaică este una dintre cele mai curate forme de energie, neproducând emisii directe de poluanți atmosferici, zgomot sau reziduuri toxice în faza de operare.

Un beneficiu suplimentar îl constituie integrarea centralelor fotovoltaice pe acoperișuri, fațade și bazine de apă, ceea ce reduce presiunea asupra terenurilor agricole și sprijină utilizarea rațională a spațiilor construite și a resurselor naturale. În cazul centralelor plutitoare, se asigură o utilizare mai eficientă a resurselor de apă, reducând evaporarea și contribuind indirect la adaptarea la schimbările climatice.

Un aspect important este gestionarea deșeurilor rezultate din exploatare și dezafectare. Metodologia introduce prevederi clare privind demontarea echipamentelor la finalul duratei de viață și restaurarea amplasamentului, în concordanță cu principiile economiei circulare. Modulele fotovoltaice, structurile metalice și echipamentele electrice pot fi reutilizate sau reciclate, reducând astfel presiunea asupra depozitelor de deșeuri și stimulând dezvoltarea unei industrii de reciclare specializate.

Din perspectiva consumului de energie, centralele fotovoltaice contribuie la creșterea eficienței energetice prin utilizarea unei surse regenerabile locale, cu performanțe ridicate și costuri de exploatare reduse. Pe termen lung, acest lucru se traduce prin diminuarea dependenței de importuri energetice și consolidarea securității energetice naționale.

În concluzie, impactul asupra mediului al implementării metodologiei este unul preponderent pozitiv. Deși există efecte temporare și limitate în fazele de construcție și dezafectare, acestea pot fi controlate prin aplicarea normelor stabilite, iar beneficiile pe termen lung se reflectă în reducerea emisiilor poluante, conservarea resurselor naturale, integrarea principiilor economiei circulare și contribuția la obiectivele de dezvoltare durabilă și combatere a schimbărilor climatice.

4.8. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Anunțul de inițiere a proiectul a fost plasat pe platforma web (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15171) în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
7. Concluziile expertizelor
Urmează a fi supus expertizei juridice și anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Aprobarea proiectului metodologiei de amplasare, instalare și demontare a centralelor electrice fotovoltaice, nu implică modificări la cadrul normativ existent.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea prevederilor proiectul metodologiei de amplasare, instalare și demontare a centralelor electrice fotovoltaice, se atribuie Operatorilor Sistemelor de Distribuție și Operatorilor Sistemelor de Transport, instituției publice care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile, autorităților publice locale, proiectanților și dezvoltatorilor de instalații fotovoltaice; investitorilor, proprietarilor de terenuri și clădiri; tuturor părților implicate în procesul de planificare, autorizare, instalare și exploatare a sistemelor fotovoltaice.

Secretară de Stat

/semnat electronic/

Carolina NOVAC